מבחן: משנה מסכת שבת פרק יז – טלטול כלים

זמן 45 דקות | ניקוד 100 נקודות

שם	כיתה	תאריך	ציון
			מתוך 100

זמן: 45 דקות · 100 נקודות · ענו על כל השאלות. הניקוד כתוב ליד כל שאלה.

א חלק א: שאלות בחירה — 30 נקודות

הקיפו את התשובה הנכונה. בכל שאלה תשובה נכונה אחת.

1 המילה "נְטָלִין" בפרק יז פירושה: (5 נק')

א) נשברים ב) מטלטלים: לוקחים ומזיזים
ג) נשטפים ד) נמכרים

2 לפי משנה ב, לשם מה מותר לקחת קורנס (פטיש) בשבת? (5 נק')

א) לתקוע מסמר ב) לפצוע (לפצח) בו את האגוזים
ג) לחתוך את הגבינה ד) לפתוח את הדלת

3 לפי הרע"ב, למה דלתות הבית אינן נטלות בשבת? (5 נק')

א) כי הן כבדות מדי ב) כי "אינן מן המוכן", לא נעשו לטלטול
ג) כי הן שייכות לשכנים ד) כי הן נשברות בקלות

4 "הַמַּסָּר הַגָּדוֹל" (משנה ד) הוא לפי הרע"ב: (5 נק')

א) מגרה גדולה שנוסרים בה קורות ב) סכין גדולה למטבח
ג) מחט גדולה של שקים ד) מכסה של בור

5 לפי משנה ו, מתי ממלאים מים בקרויה שיש בה אבן? (5 נק')

א) תמיד ב) אף פעם
ג) כשממלאים בה והאבן אינה נופלת ד) רק כשהאבן גדולה מהקרויה

6 בפקק החלון (משנה ז), ההלכה לפי הרע"ב היא כדעת: (5 נק')

א) רבי אליעזר ב) חכמים
ג) רבי יוסי ד) רבי נחמיה

ב חלק ב: מושגים

20 נקודות

הסבירו כל מושג במילים שלכם, ותנו דוגמה מהפרק.

7 "כלי שמלאכתו להיתר" ו"כלי שמלאכתו לאיסור" (לפי הרע"ב במשנה ד). דוגמה לכל אחד. 5 נק'

8 "לצורך גופו" ו"לצורך מקומו". 5 נק'

9 "מעין מלאכה" (משנה ה). 5 נק'

10 "בית אחיזה" (משנה ח). 5 נק'

ג חלק ג: יישום – מה הדין?

25 נקודות

לכל מקרה כתבו מה הדין לפי המשנה והרע"ב, נמקו, וציינו מאיזו משנה למדתם.

11 בשבת נועה רוצה לפצח אגוזים בפטיש. 5 נק'

12 אורי מזיז כוס מהשמש לצל, כדי שלא תתחמם. 5 נק'

13 דנה מזיזה מדוכה (כלי שמלאכתו לאיסור) מהשמש לצל, כדי שלא תתחמם. 5 נק'

14 בשבת נשברה עריבה, ומשה רוצה לכסות בשבר שלה את פי החבית. מה אומר תנא קמא, מה אומר רבי יהודה, ומה ההלכה? 5 נק'

15 פקק של חלון אינו קשור, והוא מונח על הרצפה. מותר לסגור בו את החלון? הציגו את שתי הדעות ואת ההלכה. **5 נק'**

ד חלק ד: הבנת משנה — 15 נקודות

קראו את המשנה וענו.

16 קראו את משנה ד:

> רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, כָּל הַכֵּלִים נִטָּלִין, חוּץ מִן הַמַּסָּר הַגָּדוֹל וְיָתֵד שֶׁל מַחֲרֵשָׁה. כָּל הַכֵּלִים נִטָּלִין לְצֹרֶךְ וְשֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ. רַבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר, אֵין נִטָּלִין אֶלָּא לְצֹרֶךְ:
>
> משנה, שבת יז, ד (נוסח ספריא, כמו בדף השיעור)

א. אילו שני כלים רבי יוסי אינו מתיר לטלטל, ולמה, לפי הרע"ב? **5 נק'**

ב. הסבירו את המחלוקת: "נִטָּלִין לְצֹרֶךְ וְשֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ" מול "אֵין נִטָּלִין אֶלָּא לְצֹרֶךְ". **5 נק'**

ג. לפי רבי נחמיה (כפי שהרע"ב מסביר), מותר לקחת סכין כדי לסמוך בה קערה? נמקו. **5 נק'**

ה חלק ה: שאלת חשיבה — 10 נקודות

17 בפרק ראינו שחפץ "נעשה כלי" כשמכינים אותו: אבן שהודקה בקרויה, זמורה שנקשרה, פקק שהוכן מאתמול. למה לדעתכם המשנה נותנת משקל כזה להכנה מראש? קשרו לשבת (למשל לשיעור "עשרתם? ערבתם?"), ותנו דוגמה מהחיים שלכם. **10 נק'**